

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การตัดสินใจในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : 5 กรณีศึกษาในเขตภาคเหนือ ที่ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาดังนี้

กรณีศึกษาที่ 1 โครงการขุดลอกลำเหมือง ขุดลอกอ่างเก็บน้ำ ขุดลอกหน้าฝาย ฯลฯ โครงการเหล่านี้เป็นโครงการอันดับหนึ่งที่ทำรายได้ให้กับผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้างและข้าราชการประจำชั้นสูง ตลอดจนถึงผู้นำทางการเมืองท้องถิ่น เช่น นายก อบต. นายกเทศมนตรี สมาชิก อบต. สมาชิกสภาเทศบาล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน รวมไปถึงผู้อาวุโสภายในท้องถิ่นนั้นๆ ด้วย โครงการเหล่านี้จะพบมากในจังหวัดเชียงใหม่ โดยเฉพาะอำเภอที่มีพื้นที่ติดกับน้ำจะพบมาก และจะมีโครงการนี้ทุกๆ ปี แต่ละปีก็ได้จัดสรรงบประมาณกันไว้สูงๆ เริ่มตั้งแต่ประชาชน สมาชิกสภาเทศบาล สมาชิก อบต. ผู้นำท้องถิ่นในชุมชน ไม่ว่าจะเป็นนักการเมืองท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ล้วนแต่มีบทบาทในการเขียนโครงการเหล่านี้ขึ้นมา แต่ประชาชนจะมีส่วนร่วมมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับผู้นำท้องถิ่นนั้นๆ ว่าดึงประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมได้มากน้อยเพียงใด

เหตุเกิดที่ อบต.ทูลเรียน โดยนักการเมืองท้องถิ่นต้องการตั้งงบประมาณขุดลอกอ่างเก็บน้ำ ไว้ 1,900,000 บาท ที่ตั้งงบประมาณนี้เพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงการ E-Auction เพราะถ้าทำประกาศเป็นการสอบราคาจะทำให้ปิดประกาศง่ายกว่า สามารถเอื้อผลประโยชน์ให้กับกลุ่มของตนได้มากกว่า นายก อบต.ทูลเรียนก็ได้เรียกสมาชิก อบต. ของหมู่บ้านมะเจือเข้ามาพบ และได้กล่าวว่าตั้งงบทำโครงการขุดลอกลำเหมืองสาธารณะที่มีความเสื่อมโทรม และเป็นพื้นที่ที่ไม่เคยมีโครงการนี้มาก่อน โดยไม่คำนึงถึงประโยชน์ที่ชาวบ้านจะได้รับว่ามากน้อยเพียงใด คຸ້ມກັບເງິນບປຣມານທີ່ເອມາທຳ ຫຼືຫຼື ໄມ່ຄຳນຶ່ງຄືງປຸຸຫຸຫຸທີ່ມັນເກີດ ສິ່ງຄຳໄມ່ມີໂຄງການຂາວບ້ານກໍໄມ່ເດືອດຮ້ອນ ຫຼືເກີດປຸຸຫຸຫຸ ອະໄວ ພຸດງ່າຍໆ ວ່າຈະທຳຫຼືໄມ່ກໍມີຄ່າເທົ່າກັນ ເພື່ອແຄ່ດື່ອງການຫາລຳເມືອງເສັ້ນທີ່ຍາວທີ່ສຸດ ສາມາດ ດັ່ງບປຣມານໄດ້ຄືງ 1,900,000 ບາດ ຫຼັງຈາກນັ້ນສະມາຈິກ ອບຕ. ຂອງຮຸ່ມບ້ານມະເຈືອກໍໄດ້ໄປປຸຸກສາ ກັບປຸຸຮານເມືອງຝາຍກາຍໃນຕຳບລຸທຸຸຣືຍນວ່າຈະທຳໂຄງການຂຸດລອກລຳເມືອງວ່າຈະເອາເມືອງອະໄວ ຈົນຄິດໄດ້ວ່າຈະດັ່ງໂຄງການຂຸດລອກລຳເມືອງບນນາ ເພາະລຳເມືອງເສັ້ນນີ້ເປັນລຳເມືອງເສັ້ນທີ່ຍາວ ທີ່ສຸດກາຍໃນຮຸ່ມບ້ານ ມີປຸຸຮມານເກືອບຍີ່ສິບຄືໂລເມຕຣ ສະມາຈິກ ອບຕ. ຂອງຮຸ່ມບ້ານມະເຈືອກໍໄດ້ແຈ້ງ ໃຫ້ກັບນາຍກ ອບຕ. ທຸຸຣືຍນວ່າ ມີລຳເມືອງບນນາທີ່ຍັງໄມ່ເຍຍທຳການຂຸດລອກ ແລະເປັນລຳເມືອງທີ່ຍາວ

ที่สุดภายในหมู่บ้าน นายกก็ให้ช่าง อบต.ทูลเรียนทำการสำรวจว่าลำเหมืองบนนา มีความยาวทั้งหมดเท่าไร สามารถทำการขุดลอกได้จำนวนปริมาตรดินเท่าไร โดยสั่งช่าง อบต.ทูลเรียนให้ทำการประมาณราคาว่าขุดประมาณเท่าไร สามารถขุดลอกได้จำนวนกี่เมตร ผลปรากฏว่าช่าง อบต.ทูลเรียนได้ประมาณราคาออกมาในราคา 1,900,000 บาท ได้ความยาวอยู่ที่ 4,500 เมตร ปากเหมืองกว้างเฉลี่ย 1.20–1.50 เมตร เมื่อได้ประมาณราคากลางจากช่างสำรวจแล้ว ก็ให้เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ทำการเขียนโครงการขุดลอกลำเหมืองบนนามา แล้วนายก อบต.ทูลเรียนก็นำโครงการนี้เพื่อไปขอเงินงบประมาณจากรัฐบาลของกรมส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยผ่านทางนักการเมืองระดับประเทศ งบประมาณดังกล่าวจะได้หรือไม่ได้ขึ้นอยู่กับศักยภาพของนักการเมืองท้องถิ่นนั้นๆ และนักการเมืองระดับประเทศ

หลังจากนั้นเมื่อได้รับแจ้งจากรัฐบาลว่างบประมาณโครงการขุดลอกลำเหมืองบนนาได้อนุมัติเงินงบประมาณเรียบร้อยแล้ว นายก อบต.ทูลเรียนก็ได้เรียกหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ หัวหน้าส่วนการคลัง หัวหน้าส่วนโยธา ปลัด อบต. เข้ามาปรึกษาหารือว่างานโครงการดังกล่าว นายก อบต.ทูลเรียน ขอส่งประกาศสอบราคาโครงการขุดลอกลำเหมืองบนนาให้ผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้างเพียง 5 ชื่อ ตามที่นายก อบต.ทูลเรียนให้เท่านั้น โดยทางผู้ประกอบการที่จะมาเป็นผู้รับจ้างจะต้องดูแลบุคคลดังกล่าวประมาณ 10% โดยทางนายก อบต. จะจัดสรรปันส่วนให้เหมาะสม เพราะเงินงบประมาณที่ได้มาไม่ใช่เงินของ อบต. ซึ่งเป็นงบประมาณข้างนอกที่นายกเป็นคนไปยื่นเรื่องขอเอง แล้วยังไม่พอผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้างจะต้องจ่ายเงินคืนให้กับคนที่นายก อบต.ทูลเรียน ไปฝากโครงการไว้ให้อีกประมาณ 30% ซึ่งหลักการดังกล่าว เจ้าหน้าที่ทุกคนและผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้างจะต้องรับหลักการนี้ให้ได้ ถ้าไม่ได้เงินที่ขอไปก็จะไม่ได้รับเหมือนกับว่าถ้าเงินไม่สนองถึงข้างบนทาง อบต.ก็จะไม่ได้รับเงินที่จัดสรรมา ถึงแม้ว่าจะมีการอนุมัติไปแล้วก็ตาม รวมเบ็ดเสร็จแล้วที่ต้องจ่ายประมาณ 40%

เมื่อผู้ประกอบการรับหลักการได้ ทาง อบต.ทูลเรียน ก็ได้ทำการประกาศจ้างเหมาโครงการขุดลอกลำเหมืองบนนา เป็นเวลา 10 วันทำการ เอกสารการสอบราคาที่ต้องส่งไปที่อำเภอหรือจังหวัดก็ส่งกันไปแต่ไม่ให้ผิดระเบียบ โดยขอให้ทางอำเภอหรือจังหวัดลงเลขที่รับหนังสือแต่ไม่ต้องติดประกาศ ทำให้ผู้ประกอบการรายอื่นไม่สามารถทราบได้ โดยมีค่าน้ำชา กาแฟให้นิดๆ หน่อยๆ หรืออาจจะคิดกันเป็น 1% ของค่างานที่ส่งประกาศไป เมื่อทำการซื้อเอกสารราคาไปก็ต้องมีหางหุ้นส่วนที่ทำการยื่นประกบอีกประมาณ 3 ราย ซึ่งจะไม่ผิดระเบียบของพัสดุ เมื่อทุกอย่างครบกระบวนการยื่นซองเรียบร้อยแล้ว ทางเจ้าหน้าที่พัสดุก็นำผู้รับจ้างให้มาทำสัญญา ในระหว่างที่ทำงานนั้นงานจะไม่มีปัญหาอะไรเลย ทุกอย่างราบรื่นไปด้วยดี เพราะรู้อยู่แล้วว่าเงินที่มาจากงบประมาณนอก อบต.นั้นทำแค่ไหน ดีไม่ดีขอให้ได้ครบตามจำนวนเมตรที่กำหนดไว้เท่านั้นก็

พอ แต่ในระหว่างการทำงานก็จะมีบ้างที่ผู้ดูแลเหมืองฝาย กำนัน ผู้ใหญ่บ้านอาจจะมาขอเงินเล็กน้อยๆ ถือว่าเป็นการดูแลกันไป เวลาทำงานก็จะได้ไม่มีปัญหา เพราะฉะนั้น ค่างานที่ผู้ประกอบการเหลือกันจริงๆ นั้นจากงบประมาณ 1,900,000 บาท จะเหลือเพียงแค่ 1,000,000 บาทเศษเท่านั้น แต่ถ้าถามผู้ประกอบการหลายๆ รายว่าคุ้มหรือไม่ที่ต้องจ่ายเงินจำนวนมากขนาดนี้ ค่างานเหลือเท่านี้จะทำกันได้อยู่ต้องตามแบบแปลนที่ให้ไว้หรือไม่ เป็นคำถามที่ผู้อ่านทุกคนคงสงสัย ผู้ประกอบการหลายรายตอบว่าคุ้มแต่ไม่มาก อย่างน้อยก็มีการทำ ได้เท่าไรก็ได้ไปเหลือติดเหลือน้อยก็เอา เพราะผู้ประกอบการเหล่านี้มีค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนค่อนข้างสูง รถก็ยังต้องผ่อนอยู่ ไม่เหลืออะไรก็ขอให้พอแค่ส่งรถ ใช้จ่ายนิดๆ หน่อยๆ ก็ยังดี แต่ทำงานก็ต้องครบตามระยะที่อยู่ในสัญญา

งานขุดดินเป็นงานที่ปริมาตรของดินมันหายได้ งานขุดดินเป็นงานที่ทำง่ายขอให้ได้ความยาว ความกว้างก็พอแล้ว ปริมาตรคิวดินไม่สามารถวัดได้ ถึงจะมีสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินมาตรวจ ทางคณะกรรมการตรวจรับการจ้างหรือฝ่ายช่างโยธามีข้อแก้ตัวได้ทั้งนั้น แค่ฝนตก น้ำท่วมที่ขุดลอกไปก็ไม่มีประโยชน์ สามารถอ้างถึงภัยพิบัติ ภัยธรรมชาติได้ เพราะในระหว่างการทำงานทางฝ่ายช่างโยธาจะต้องมีรูปภาพทุกขั้นตอนของการทำงาน เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการทำงานเรียบร้อยแล้ว ผู้ประกอบการก็จะส่งมอบงานให้กับ อบต. ฝ่ายช่างโยธาก็จะนัดคณะกรรมการตรวจรับการจ้างไปตรวจรับงาน เมื่อตรวจรับการจ้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว ส่วนการคลังก็จะจ่ายเช็คให้กับผู้ประกอบการไม่เกิน 7 วัน หลังจากการตรวจรับเสร็จสิ้นลง เมื่อผู้ประกอบการรับเช็คไปขึ้นเงินเรียบร้อยแล้ว ก็ต้องมาจ่ายเงินที่ได้ตกลงกันไว้ บางที่อาจจะมีการเอาเงินสดมาแลกเช็คเพราะไม่ไว้วางใจผู้ประกอบการกลัวหนี เพราะเงินส่วนหนึ่งยังต้องไปถึงนักการเมืองระดับประเทศหรือข้าราชการชั้นสูงอีก ถ้า อบต.แห่งใดที่มีการเบียดเงินไม่จ่ายต่อไปงบประมาณที่ขอไปจะไม่ได้รับเลย นายก อบต.ก็จะโดนเจ้านายตำหนิอีก นายก อบต.ก็จะไม่มีผลงานให้กับประชาชนทำให้คะแนนเสียงลดลงในสมัยต่อไป

กรณีศึกษาที่ 2 โครงการก่อสร้างถนน ไม่ว่าจะเป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ถนนคอนกรีตเสริมไม้ไผ่ ถนนลาดยางแบบแคปซูล ถนนลาดยางแบบแอสฟัลท์ติกคอนกรีต ถนนลาดยางแบบโอเวอร์เรย์ ถนนลูกรัง และถนนหินคลุก โครงการดังกล่าวถือว่าเป็นโครงการที่ทำกำไรให้กับผู้ประกอบการเป็นอันดับสองรองจากโครงการขุดลอก เพราะการสร้างถนนในงบประมาณของท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็น อบต. เทศบาล หรือ อบจ. ล้วนแล้วแต่เป็นการทำงานที่ไม่ยาก ทำให้มีขั้วอาชญากรรมกันในวงการผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้าง เพราะงานถนนเป็นงานที่ทำงานไม่ต้องใช้แรงงานเยอะ ใช้วัสดุอุปกรณ์ที่หาได้ง่าย ซื้อราคากันได้ถูก เบิกเงินได้เร็ว

ทำงานไม่กี่วันก็ได้เงินแล้ว ยิ่งงบประมาณสูงมากเท่าไรก็ยิ่งสูงตามมากเท่านั้น ผู้ที่เป็นข้าราชการประจำชั้นสูง หรือผู้นำทางการเมืองท้องถิ่นก็จะได้เงินค่าตอบแทนมากเท่านั้น ผู้ประกอบการทุกคนต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลที่ทำงานในหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น ยิ่งมีความสนิทสนมกันมากเท่าไรก็จะทำให้เราได้ง่ายงานทำมากขึ้น

จะเห็นได้ว่าสังคมไทยเป็นแบบนี้มาช้านานมากจนไม่สามารถแยกแยะระหว่างประโยชน์ส่วนรวมกับประโยชน์ส่วนตัวกันได้เลย มีเทศบาลขุขันธ์ ได้ประกาศงานก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก จำนวน 17 สายทางด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ หรือที่เรียกๆ กันสั้นๆ ว่า E-Auction โดยจะมีบริษัทตลาดกลางที่ให้ผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้างมาเคาะแข่งราคากัน โดยทางหน่วยงานราชการจะใช้บริษัทตลาดกลางให้มาเป็นตัวกลางในการมาประมูลผู้ราคากันก็ต่อเมื่องานโครงการนั้นจะต้องมีงบประมาณเกินสองล้านบาทขึ้นไป จะเรียกว่าการประมูลจ้างด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ต่ำกว่าสองล้านบาท เราจะเรียกว่าการประมูลจ้างแบบสอบราคา ก็คือการยื่นซองกันนั่นเอง

ผู้ประกอบการที่จะทำการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์นั้นจะต้องมีการตรวจสอบผลงานการก่อสร้างดังกล่าว และหลักประกันของการก่อสร้างคือ 5% ของราคากลาง เช่น ราคากลาง 2,000,000 บาท หลักประกันซองก็คือ 50,000 บาท เหตุที่รัฐบาลออกกฎหมายขึ้นมาว่าเกินสองล้านบาทไปต้องมีการประมูลจ้างด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์นั้นเกิดขึ้นในสมัย พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี เพื่อป้องกันการการฉ้อโกง แต่ข้าพเจ้าคิดว่าไม่ได้ผลเพราะผู้ประกอบการจะคุยกันมาก่อนแล้วที่จะมีการเคาะประมูลกัน ซึ่งเป็นวิธีการแก้ปัญหาที่ไม่ได้ผลอะไรเลย แต่ก็ไม่ถึงกับว่าไม่มีประโยชน์เลย ก็มีบ้างแต่ก็ไม่มาก ผู้ประกอบการต้องเสียค่าต้นทุนเพิ่มขึ้นเพราะต้องจ่ายเงินให้กับบริษัทตลาดกลาง ห้างหุ้นส่วนจำกัดสมหวังคอนสตรัคชั่น ได้ยื่นเอกสารประมูลจ้างด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ให้กับเทศบาลตำบลตำบลขุขันธ์และผ่านการคัดเลือกเป็นผู้มีสิทธิในการเสนอราคา ราคากลางของโครงการอยู่ที่ 2,800,000 บาท วันนั้น หจก.สมหวังคอนสตรัคชั่น เคาได้ในราคา 2,202,800 บาท ซึ่งต่ำกว่าราคากลางประมาณ 31% หลังจากนั้นอีกประมาณ 15 วัน ทางเทศบาลตำบลขุขันธ์ก็ได้เรียกทำสัญญา ในระหว่างที่ทำงานโครงการดังกล่าวการดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประชาชน ช่างควบคุมงานได้ควบคุมการก่อสร้างเรียบร้อยดี มาเจอปัญหาตอนส่งมอบงานในงวดที่ 1 ปรากฏว่า ส่งงานไปได้ 2-3 อาทิตย์ก็ยังไม่ได้รับการตรวจรับงานจากประชาชนและช่างแต่อย่างใด ซึ่งตามระเบียบแล้วต้องตรวจรับภายใน 3 วันหลังจากที่ผู้ประกอบการได้ส่งมอบงาน

อยู่มาวันหนึ่ง ช่างควบคุมงานก็แจ้งว่าพรุ่งนี้จะมีการตรวจรับการจ้างให้ผู้รับจ้างมาด้วย หจก.สมหวังคอนสตรัคชั่น ก็ได้ส่งตัวแทนไปตามเวลาที่ช่างควบคุมงานแจ้ง พอไปถึงปรากฏว่าการใช้เครื่องเจาะถนนมาเจาะงานถนนของข้าพเจ้าเข้ามาว่ามีความหนาถึง 0.15 เมตร หรือไม่ ผล

ปรากฏว่า ถนนดังกล่าวมีความหนาเฉลี่ยอยู่ที่ 13.5-15 เซนติเมตร สาเหตุที่ถนนแต่ละจุดมีความหนาไม่เท่ากันนั้น มันมีตัวแปรหลายอย่าง เช่น สภาพถนนนั้นฝนตกเวลารถเข้าไปเทถนน จะทำให้ถนนมีความหนาไม่เท่ากัน เพราะดินมันเหนียวเหนอะหนะ และปัญหาที่พบอีกอย่างก็คือ การปรับพื้นที่ไม่ดีพอ ทาง หจก.สมหวังคอนสตรัคชั่น ก็ไม่ได้โทษทางผู้ว่าจ้างแต่อย่างใด ก็ต้องยอมรับกับสิ่งที่เกิดขึ้น แต่ผลปรากฏว่าช่างผู้ควบคุมงานได้ให้ทาง หจก.สมหวังคอนสตรัคชั่นเอาวิศวกรระดับสามัญมาเซ็นรับรองให้ว่า ถนนความหนาเฉลี่ย 13.5-15 เซนติเมตร สามารถรับน้ำหนักบรรทุกได้ไม่เกิน 12 ตัน จำนวนก็คันต่อวัน ซึ่งการหาวิศวกรระดับสามัญนั้นมีค่าใช้จ่าย โดยทางช่างผู้ควบคุมงานบอกว่าจะเอาเงินจากทาง หจก.สมหวังคอนสตรัคชั่น 30,000 บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตรงนี้ ซึ่งมันแพงมาก ราคางานที่ได้ก็เสนอราคาต่ำอยู่แล้ว ยังต้องมาเสียเรื่องพวกนี้อีก น่าจะมีวิธีอื่นที่ช่วยได้มากกว่าแต่ไม่ทำ เช่น จะปรับลดค่างาน หรือให้เทเพิ่มให้ครบว่าหายไปเท่าไร พูดย่อยๆ ว่าต้องการเงิน ทาง หจก.สมหวังคอนสตรัคชั่น ก็บอกว่ามันแพง หจก.สมหวังคอนสตรัคชั่น ก็ได้ไปหาวิศวกรที่โยธาจังหวัดสามสาธิช่วยเหลือ ท่านก็ได้เซ็นรับรองให้ โดยคิดค่ารับรองเพียง 5,000 บาท แต่พอ หจก.สมหวังคอนสตรัคชั่นเอาเอกสารไปให้ก็ไม่พอใจ เหมือนกับว่าทำไมไม่เอาคนที่เก่าหาให้ พอเย็นวันเดียวกับที่เอาเอกสารที่วิศวกรเซ็นรับรองให้ ปรากฏว่าได้โทรมาขอเงินค่าควบคุมงาน หรือค่าอะไรก็ปาดะเป็นเงิน 35,000 บาท บอกว่าต้องโอนให้ตอนนี้เลย โดยได้บอกเลขที่บัญชีของผู้หญิงคนหนึ่งให้โอนเข้าไปบอกว่า ถ้าโอนให้เดี๋ยวนี้ต่อไปงานก็จะไม่มีปัญหา ซึ่ง หจก.สมหวังคอนสตรัคชั่นยังเหลือวงงานอีกหนึ่งงวด พอส่งงานงวดสองเข้ามาเป็นเหมือนเดิมอีก

นี่เป็นปัญหาหนึ่งที่ผู้ประกอบการทุกรายคงได้พบเจอ และยังเป็นปัญหาที่ยังคงต้องมีการแก้ไข เพื่อความยุติธรรม ความซื่อสัตย์ ไม่คดโกงต่อประเทศชาติต่อไป ทางผู้ศึกษาเชื่อว่าผู้ประกอบการหลายรายรักประเทศชาติเหมือนกัน แต่ก็เพื่อความอยู่รอดของตัวเอง ถ้าไม่ทำตามก็อยู่ไม่ได้ อย่างโครงการถนนลาดยาง ยาวประมาณ 1,000 เมตร ไม่เกินห้าวันก็เสร็จ การทำพื้นทางโดยใช้หินคลุกก็อาจจะใช้ดินลูกรังผสมหินคลุกผสมกันไปแล้วบดอัด ทั้งๆ ที่ตามแบบแล้วพื้นทางชั้นล่างจะต้องเป็นหินคลุก แต่ในทางตรงกันข้ามคนอื่นจะรู้บ้างไหมว่า ผู้ประกอบการต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงมาก ถ้าทำงานเต็มร้อยเปอร์เซ็นต์ก็ต้องขาดทุน สิ่งไหนที่ลักไก่ได้ก็ต้องทำ อย่างงานถมดินลูกรังภายในหมู่บ้าน ช่างประมาณการออกมาว่าให้หมู่บ้านละ 100 ลำ แต่ถูกดักไว้ตั้งแต่กรรมการตรวจรับการจ้าง สมาชิก อบต. สมาชิกเทศบาลแล้วว่า ให้แค่ 80 ลำพอแล้ว ที่เหลืออีก 20 ลำ บุคคลเหล่านี้ก็จะขอลำละ 200 บาท ก็คิดว่าถ้าแต่ละหมู่บ้านทำกันแบบนี้ทุกหมู่บ้านเกิด อบต.นี้มี 10 หมู่บ้าน หมู่บ้านละ 20 ลำ เป็นจำนวนเงินเท่าไรแล้ว ชาวบ้านก็ได้รับ

ผลประโยชน์ไม่เต็มที่ จะใช้ชาวบ้านแต่ละหมู่บ้านมานั่งนับกัน ก็คงเป็นไปได้เพราะส่วนมากชาวบ้านก็หาเช้ากินค่ำ

ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นหน่วยงานที่นักการเมืองท้องถิ่นหาประโยชน์ได้จากตรงนี้มาก และสามารถเอื้อผลประโยชน์ให้กับพวกพ้องของตนเองได้มากกว่าหน่วยงานราชการที่ใหญ่กว่า อบต.หรือเทศบาลเป็นหน่วยงานเล็กๆ การเรียกสินบนสามารถทำได้ง่ายกว่าหน่วยงานใหญ่ๆ ประชาชนจะคิดบ้างไหมว่า ทำไมสมัยนี้คนถึงต้องแข่งขันกันเป็นนายก อบต. นายกเทศบาล นายก อบจ. บางคนเข้ามาเพื่อทำความเจริญให้กับชุมชน บางคนเข้ามาเพื่อหวังแต่กอบโกยผลประโยชน์จากหน่วยงานท้องถิ่น ในสมัยก่อนพูดถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถ้ามองถึง อบต. เทศบาล ยังไม่มีใครรู้จัก คนจะมาเป็นนายกก็ไม่มี ชาวบ้านต้องไปขอคนที่อาวุโสภายในตำบลมาเป็นนายก อบต. นายกเทศบาล แต่ปัจจุบันนี้มีข่าวแข่งขันกันหาเสียง โจมตีกัน เพราะผลประโยชน์ทางการเมืองในปัจจุบันเห็นได้ชัดเจน บางคนเข้ามาแล้วตั้งทำอะไรอย่างเดียว ไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ของชาวบ้าน อะไรที่ตัวเองได้เปอร์เซ็นต์ ก็อนุมัติโครงการนั้นๆ เลย จะเห็นได้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่สามารถทำให้พวกนักการเมืองท้องถิ่นแสวงหาผลประโยชน์ได้มาก

กรณีศึกษาที่

3 โครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งพังหรือพนังกั้นดิน งานโครงการ

ดังกล่าว มักจะมีงบประมาณมาให้สูงๆ เพราะสร้างแต่ละทีแต่ละต้องใช้งบประมาณสูง มี อบต. น้อยหน้า อำเภอสามพญา ได้พบปัญหาว่า ชาวบ้านภายในตำบลเกิดปัญหาน้ำท่วม น้ำกัดเซาะดินพังทลาย ทางอบต.น้อยหน้าก็ให้ช่างโยธาเข้าไปสำรวจปรากฏว่า พบความเสียหายประมาณหลายร้อยเมตร แต่ต้องใช้งบประมาณจำนวนมากเกือบสิบล้านบาท ทาง อบต.น้อยหน้าก็ได้ประชุมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน รวมทั้งชาวบ้านว่าเราจะแก้ไขปัญหาได้อย่างไรบ้าง ช่างโยธาก็ได้แนะนำว่าเราต้องทำเขื่อนป้องกันตลิ่งพัง โดยใช้กล่องเกเบียนหรือกล่องลวดตาข่าย แต่ทาง อบต.น้อยหน้าไม่มีเงินถึงขนาดนั้นที่จะทำงบประมาณนี้ได้ จึงได้ทำโครงการไปยังอำเภอพญาสาม เพื่อให้ทางอำเภอไปขอของบของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หรือเรียกสั้นๆ ว่า “ปพ” โดยช่างได้ประมาณการมาอยู่ประมาณ 300 เมตร โดยให้ราคากลางมาอยู่ที่แปลล้านกว่าบาท แต่ทางอำเภอบอกว่าให้ตัดเหลือเพียงแค่ 150 เมตรไปก่อน ช่างก็ได้ประมาณราคามาใหม่ได้ในราคา 3,200,000 บาท โดยลดแบบจากสูง 8 เมตร ก็เหลือ 5 เมตร

หลังจากนั้นทางอำเภอก็ได้ของบไปทางกรมป้องกันสาธารณภัย และได้อนุมัติ

โครงการผ่านทางอำเภอ ทางอำเภอก็ให้ทางเสมียนตราอำเภอจัดทำประกาศเพื่อหาผู้รับจ้าง แต่โครงการนี้เกิดขึ้นมาจากนายอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และนักการเมืองท้องถิ่นที่หวังผลประโยชน์

มากกว่าผลกระทบที่จะเกิดกับชาวบ้าน อำเภอก็ได้ทำประกาศขึ้นออกมา โดยนายอำเภอต้องการให้พรรคพวกของตนเองมาเป็นผู้รับจ้าง เพื่อต้องการเรียกสินบนจากพรรคพวกของตัวเอง ก็ได้ปิดประกาศโดยไม่ต้องการให้ผู้ประกอบการรายอื่นทราบ แต่งานที่ปิดประกาศไปเกิดหนองบ่อนได้ขึ้นมา มี หจก.สมใจ ได้ไปเจอประกาศร่างของอำเภอพญาสาม ช้างบนหัวตราครุฑ ประกาศอำเภอ.....ลงวันที่.....มิถุนายน 2552 โครงการก่อสร้างพนังกั้นดินโดยใช้กล่อ Gabion ผู้ใดสนใจสามารถซื้อเอกสารได้ตั้งแต่วันที่.....มิถุนายน 2552 ถึงวันที่.....กรกฎาคม 2552 แสดงให้เห็นว่าเป็นการแสดงเจตนาที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบการประกาศอยู่แล้ว หจก.สมใจ ไม่เข้าใจว่า..... หมายถึงอะไร วันไหนแล้วก็โทรไปถามอำเภอเด็กหน้าห้องนายอำเภอบอกว่า มึงงานโครงการดังกล่าวจริงซื้อเอกสารได้ถึงวันที่ 2 กรกฎาคม 2552 พอดตกบายผู้ประกอบการรับเหมาอีกรายโทรไปอำเภอเจอเสมียนตราอำเภอรับ เสมียนตราบอกว่าไม่มี ยกเลิกไปแล้ว หจก.สมใจ ก็สงสัยก็เข้าไปซื้อแบบ เสมียนตราก็อ้อๆ อึ้งๆ จนขายแบบให้ แต่เสมียนตราก็ขอร้องให้เข้าไปคุยกับนายอำเภอ ที่แรกนายอำเภอแกก็บอกว่า ผมไม่ได้ยุ่งเรื่องพวกนี้ พอ หจก.สมใจ พุดคุยอยู่นาน แกก็คงเห็นเป็นเด็กด้วยไม่มีพิษภัยอะไรก็เลยยอมคุยเรื่องส่วนแบ่ง ท่านบอกว่าส่วนของผม 35% นะ คิดดูว่าเป็นเงินเท่าไรแล้ว ถ้านั่งอยู่เฉยๆ ได้ไปตั้ง 1,100,000 บาท โดยที่นายอำเภอบอกกับ หจก.สมใจ ว่าจะเอาให้พรรคพวกของท่าน ก็หมายถึงผู้ประกอบการอีกรายหนึ่งพอถึงวันยื่นเอกสารประมูลจ้างด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ทาง หจก.สมใจก็ได้รับทราบจากผู้ประกอบการรายอื่นว่าห้างดังกล่าวไม่มีหนังสือรับรองผลงานประเภทนี้ ทาง หจก.สมใจ ก็ได้ทิ้งวิ่งไปทางอำเภอ แต่ทางอำเภอบอกว่าผลงานห้างนี้มี จนถึงวันเคาะประมูลงาน ห้างนั้นก็ได้ราคาไปที่ 2,100,000 บาท มีผู้ประกอบการรายอื่นไม่พอใจว่านายอำเภอและข้าราชการที่เป็นกรรมการตรวจผลงานไม่ยุติธรรม ผลงานไม่ตรงให้ผ่านเอกสารได้ยังไง ก็ได้มีการร้องเรียนกัน จนนายอำเภอกลั้วความผิดจะมาถึงตนเองและเจ้าหน้าที่ที่เป็นกรรมการร่วม จึงสั่งการยกเลิกโครงการดังกล่าวโดยได้อ้างเหตุผลว่าเงินไม่มี

จากกรณีศึกษาดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ไม่ใช่ข้าราชการเมืองท้องถิ่นเท่านั้นที่หาผลประโยชน์จากความเดือดร้อนของชาวบ้าน ยังมีข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ระดับท้องถิ่นเข้ามาเกี่ยวข้องและหาผลประโยชน์จากชาวบ้านจำนวนไม่น้อย ใช้อำนาจของตัวเองที่มีอยู่มาเป็นเครื่องมือในการหาเงินและนึกถึงแต่ผลประโยชน์ของตนเองโดยไม่นึกถึงผลประโยชน์ของชาวบ้านว่าจะกระทบยังงัย ซึ่งบริเวณที่ตั้งบประมาณไว้นั้นจะมีน้ำท่วมทุกปี เพราะตลิ่งพังจะทรุดเวลาน้ำป่าไหลลงมา

จากกรณีศึกษาดังกล่าว จะเห็นว่าประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการดังกล่าว ขึ้นมาก็จริง แต่กำหนดขึ้นมาเพื่อให้ผู้มีอิทธิพล อำนาจ ใช้ความเดือดร้อนของประชาชนในการแสวงหาผลประโยชน์ แทนที่ประชาชนจะได้บรรเทาความเดือดร้อนน้อยลง ช่างประมาณการ

ออกมาก็จะได้จำนวนความยาวเพิ่มขึ้น ถ้าช่างประมาณการความยาวมากกว่านี้ แล้วผู้ประกอบการยังต้องจ่ายเงินให้กับบุคคลเหล่านี้ ผู้ประกอบการที่ไหนก็ไม่เอา จะให้ลักไก่ก็คงทำไม่ได้ เพราะงานตลิ่งพังเป็นงานที่ต้องใช้ความแข็งแรง เวลาที่น้ำปามากมันจะแรงและไหลหลากมาก ถ้าเกิดการชำรุดก่อนระยะเวลาภายใน 2 ปี ก็จะไม่คุ้มกับการที่ต้องการทำกันใหม่แต่ต้องถูกตัดลงทั้งความยาวและความสูง ผู้ศึกษาเชื่อว่า ถ้าไม่มีบุคคลเหล่านี้คิดหาผลประโยชน์ของตนเองเป็นส่วนใหญ่ ให้งบประมาณเต็มๆ แก่ชาวบ้าน ผู้ศึกษาเชื่อว่าชาวบ้านได้ประโยชน์จากโครงการดังกล่าวและบรรเทาความเดือดร้อนได้มากที่สุด

กรณีศึกษาที่ 4 โครงการก่อสร้างสะพานคอนกรีตเสริมเหล็ก เป็นโครงการก่อสร้างที่ใช้งบประมาณสูง เพราะการสร้างสะพานส่วนใหญ่จะใช้เหล็กขนาดใหญ่และที่สำคัญต้องเป็นเหล็กที่ได้มาตรฐาน มอก.เท่านั้น ถ้าไม่ใช้เหล็กที่ได้มาตรฐานเวลาเกิดการชำรุด หรือเวลาน้ำมาแรงๆ จะทำให้สะพานเกิดการชำรุด ยิ่งจะทำให้เสียค่าใช้จ่ายเยอะ ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่หรือนักการเมืองท้องถิ่นไม่รู้หรือกว่าเราต้องลงทุนเยอะขนาดไหน ต้องเจอปัญหาอะไรบ้างเวลาที่ทำงาน ก่อนที่จะมีโครงการก่อสร้างสะพานคอนกรีตเสริมเหล็กขึ้นมานี้ ก่อนหน้านี้ชาวบ้านใช้ไม้ทำเป็นสะพานข้ามกันไปมา ซึ่งค่อนข้างลำบาก เวลาฝนตก ถนนลื่น เวลาจะข้ามก็ยากลำบาก ผู้ใหญ่บ้านเลยเข้าไปขอโครงการนี้กับทางอำเภอเมืองมาย จากนั้นทางอำเภอก็ให้ช่างอบต.หม้อแกงเป็นผู้สำรวจและประมาณการราคาออก โดยให้ความกว้าง 7 เมตร ยาว 17 เมตร ได้ในราคา 1,260,000 บาท แล้วทางอำเภอก็ขออนุมัติไปทางกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพื่ออนุมัติโครงการดังกล่าว เพื่อแก้ไขปัญหาให้กับชาวบ้าน แล้วทางอำเภอก็ได้ประกาศงานก่อสร้างสะพานคอนกรีตเสริมเหล็กอยู่เป็นจำนวนหลายแห่ง ทาง หจก.สุขสมใจ ก็ได้ไปซื้อแบบและยื่นเอกสารสอบราคาโครงการดังกล่าว โดยวันนั้นก็มีผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้างจำนวนหลายราย แล้วจำนวนงานที่ประมูลวันนั้นก็มีหลายโครงการ ผู้ประกอบการแต่ละรายก็ได้แบ่งงานกันไปทำคนละหนึ่งโครงการ ส่วนของทาง หจก.สุขสมใจ ก็ได้โครงการก่อสร้างสะพานคอนกรีตเสริมเหล็กบ้านสะเดา อำเภอเมืองมาย

ปรากฏว่า ตอนไปทำสัญญาทางเสมียนตรา ปลัดอาวุโสก็ได้เรียกเข้าไปคุยในห้องแล้ว

แจ้งกับทางผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้างว่า การก่อสร้างงานดังกล่าวต้องมีการดูแลทางเจ้าหน้าที่เป็นจำนวน 10% ของราคางานที่ได้ โดยทาง หจก.สุขสมใจ ก็ได้ต่อรองราคาดูแลทางอำเภอบอกว่ามันมากเกินไป เพราะงานที่ทำไม่ใช่งานถนน มันเป็นงานสะพานที่ทำค่อนข้างยากลำบาก ทางห้างฯ ไม่สามารถลดขั้นตอนบางอย่างโดยไม่ทำไม่ได้เลย เพราะมันเป็นงานโครงสร้างที่ต้องใช้ความแข็งแรง ทนทาง ทางอำเภอก็ไม่ยอม อ้างว่าผู้ประกอบการรายอื่นเค้าก็ต้องจ่ายเหมือนกันหมด

ตอนนั้นยอมรับว่าทางห้างฯ ต้องการผลงานประเภทสะพานคอนกรีตเสริมเหล็ก เลยต้องยอมถึงจะเท่าทุน ขาดทุนก็ต้องยอม เพราะการที่เราจะได้ผลงานก่อสร้างมาแต่ละงานมันยากลำบาก บางครั้งก็ต้องยอมที่จะเสียอีกทางแล้วได้ประโยชน์อีกทาง เมื่อตกลงกันด้วยวาจาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ทางอำเภอไม่ว่าจะเป็นปลัดอาวุโส ช่างควบคุมงานของ อบต.หม้อแกงพากันไปชี้สถานที่การดำเนินการก่อสร้าง ทาง หจก.สุขสมใจก็ได้พาคนงานไปดูสถานที่ เตรียมวัสดุอุปกรณ์เข้าพื้นที่ดำเนินการก่อสร้าง พร้อมทำที่ปักชั่วคราวให้คนงานหลังจากนั้นคนงานก็เริ่มปฏิบัติงาน โดยทำการมัดเหล็ก ขุดฐานรากสะพานเตรียมไว้เพื่อรอเอาเหล็กลง เทฐานราก อยู่มาวันหนึ่งปลัดอาวุโสก็มาบอกว่าชี้สถานที่ดำเนินการก่อสร้างให้ผิด ซึ่งไม่ใช่จุดนี้ เป็นอีกจุดหนึ่งที่ไกลออกไปอีกประมาณ 3 กิโลเมตร น้ำไฟอะไรก็ไม่มี คราวนี้เป็นเรื่องใหญ่มาก เพราะคนงานได้เตรียมฐานรากแล้ว มัดเหล็กอะไรเรียบร้อยแล้วจะย้ายสถานที่มันเป็นเรื่องยาก เพราะเราต้องย้ายทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นวัสดุ อุปกรณ์ ต้องมาสร้างที่ปักอะไรกันใหม่ถือว่าเป็นความผิดพลาดทางอำเภอที่สื่อสารหรือออกแบบกันที่ไหน ปัญหาไม่ได้จบแค่นั้น ทาง หจก.สุขสมใจ ก็ยอมที่จะย้ายทุกอย่างแต่ก็มีชาวบ้านมาประท้วงอีก โดยให้เหตุผลว่าจุดที่จะไปสร้างตรงนั้นไม่ได้ให้ประโยชน์อะไรกับทางชาวบ้านเลย จะมีคนใช้เส้นทางมีเพียงบ้านไม่กี่หลังคาเรือน แต่จุดที่ชี้ให้ที่แรกเป็นจุดที่ชาวบ้านใช้กันเยอะ ชาวบ้านไม่ยอมให้ย้าย กำนัน ผู้ใหญ่บ้านแถวนั้นก็ได้มีการลงประชามติว่าชาวบ้านต้องการสร้างจุดเดิมไม่ต้องการย้าย แล้วขึ้นเรื่องต่อนายอำเภอเมืองมาย แต่ข้อสรุปทางอำเภอไม่ยอมบอกว่าทางอำเภอได้สำรวจจุดนั้น ประมาณราคาจุดนั้นไม่สามารถทำการย้ายได้ จนทำให้ทางห้างฯ ไม่สามารถดำเนินการก่อสร้างนั้นได้เป็นเวลาถึง 3 เดือนเต็มๆ วัสดุ อุปกรณ์ก็เริ่มหาย เพราะไม่มีคนเฝ้าของ คนงานก็หนีกลับบ้าน เพราะอยู่ไปก็ทำอะไรไม่ได้ ทางห้างฯ ก็ได้ทำหนังสือไปทางอำเภอเมืองมายว่าจะให้ทำอย่างไร ดำเนินการอะไรไม่ได้เลย ทางอำเภอก็ได้แก้ไขปัญหามาให้ชาวบ้าน โดยจุดตรงที่ชาวบ้านไม่ให้ย้ายก็เลยสร้างท่อเหลี่ยมคอนกรีตเสริมเหล็ก วางท่อระบายน้ำขนาด 1 เมตร เพื่อใช้กันปีก่อน และบอกว่าจะทำเรื่องของงบประมาณให้ใหม่ในปีหน้า เมื่อปัญหาเรื่องสถานที่ดำเนินการก่อสร้างได้เสร็จสิ้นลง ตอนส่งมอบงาน เบิกเงินก็คงไม่พ้นเรื่องเงินโดยทางห้างฯ ได้กล่าวว่า ห้างฯ ได้ขาดทุนเพราะงานที่ทำถูกหยุดชะงักไปหลายเดือนกว่าจะเสร็จเป็นปี ไปเครดิตวัสดุกับร้านค้าซึ่งได้เครดิต 30 วัน หลังจากนั้น ทางร้านค้าก็คิดดอกเบี้ยร้อยละ 2 ซึ่งบวกแล้วแทบไม่เหลืออะไร เพราะกว่างานจะเสร็จก็ร่วมปี ที่สำคัญค่าวัสดุ อุปกรณ์ในอำเภอเมืองมามีราคาแพงมาก เพราะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญโดยเฉพาะหินทรายค่าขนส่งแพงมาก ทาง หจก.สุขสมใจ เบิกเงินแล้วก็ไม่ยอมจ่ายให้เพราะห้างฯ ขาดทุนจริงๆ ค่าน้ำมัน ค่าแรงที่โพรแมนเข้าไปดูเรายังไม่คิดยังขาดทุนเลย ทางห้างฯ ไม่รู้จะทำอย่างไรก็ต้องรอนายอำเภอคนเก่าย้ายไป เพื่อจะขอหนังสือรับรองผลงาน พอยุคคนนายอำเภอคนใหม่เข้ามา

ข้าพเจ้าก็ได้ทำหนังสือขอหนังสือรับรองผลงาน เสมียนตราที่บอกว่ายังไม่ได้เงิน เลยให้หนังสือรับรองผลงานไม่ได้ ต้องเอาเงินมาแลกหนังสือรับรองผลงานตามราคาที่ตกลงกันไว้คือ 120,000 บาท ตอนนั้นห้างๆ ต้องการหนังสือรับรองผลงานเพื่อนำมาใช้ประกอบเอกสารในการยื่นประมูลจ้างด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์งานสะพานคอนกรีตเสริมเหล็กที่จังหวัดอื่น ไม่ให้ก็จำเป็นต้องให้ เพราะไม่นั้นอำเภอก็ไม่เซ็นรับรองผลงานให้

จากกรณีศึกษาดังกล่าว จะเห็นได้ว่าข้าราชการประจำชั้นผู้ใหญ่และข้าราชการประจำในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีบทบาทในการต่อรองเงินสินบนให้กับเจ้านายของตัวเอง โดยไม่คำนึงถึงว่าผู้ประกอบการเจอปัญหาในการทำงานมากมายโดยที่ทางอำเภอไม่ยอมแก้ปัญหาให้เลย ทางผู้ประกอบการเองก็ต้องเป็นฝ่ายเข้ามายอมที่จะเปลี่ยนแปลงตามใจเจ้านาย ทั้งยังจะต้องมาแบ่งเงินที่ทำมาก็เห็นเหนื่อย ไม่คุ้มกับค่าแรง ค่าเวลาที่เสียไปเป็นปี ไม่รู้ว่าอีกสักกี่ปีที่มีการคอร์รัปชันของประเทศไทยจะสูญเสีย โกงกินกันตั้งแต่ระดับรากหญ้าไปจนถึงปลายต้น ตราบใดที่ยังคงมีการปลุกฝังค่านิยมเดิมๆ ประเพณีเดิมๆ ก็คงไม่มีวันที่จะแก้ไขได้ เพราะฉะนั้นอย่าแปลกใจเลยว่าทำไมประเทศไทยมีแต่สร้างโน้น สร้างนี้ บางครั้งโครงการบางโครงการไม่จำเป็นต้องทำตอนนี้ ก็ไม่รู้จะเอาเงินงบประมาณไปทำอะไร ก็สร้าง รื้อ แล้วก็สร้างใหม่

กรณีศึกษาที่ 5 โครงการก่อสร้างอาคาร เป็นโครงการก่อสร้างที่คนส่วนใหญ่ไม่ค่อยจะแย่งกัน เพราะเป็นงานที่ต้องใช้เวลานานในการดำเนินการก่อสร้าง และต้องใช้แรงงานคนเยอะ ถ้าใครก็ได้้น้อย นอกจากผู้ประกอบการใหญ่ๆ ที่รับงานหลายๆ สิบล้าน การแข่งขันก็จะสูง เหมือนที่ช่วงก่อนที่มีมติ ครม.ช่วยเหลือผู้ประกอบการเรื่องค่าเช่า คื่นเงินค่าปรับ ให้ลดค่าปรับสำหรับผู้ที่ทำสัญญาจ้างในช่วงวันที่ 24 มิถุนายน 2551 ถึง วันที่ 16 สิงหาคม 2551 และให้ขยายสัญญาให้อีก 1 เท่าตัวที่เคยได้รับ จาก 90 วัน ก็เป็น 180 วัน สำหรับผู้ประกอบการเล็กๆ ก็ไม่ค่อยมีผลเท่าไร เราได้เงินคืนจากรัฐบาลไม่ค่อยเยอะเพราะเรารับงานโครงการแค่ล้านสองล้าน ไม่เหมือนผู้ประกอบการรายใหญ่ที่ได้ผลประโยชน์จากตรงนี้เต็มๆ เพราะค่างานเค้าเยอะก็จะได้รับเงินคืนจากรัฐบาลมากขึ้น

ธุรกิจรับเหมาก่อสร้างที่รับงานอาคารขนาดใหญ่ ส่วนมากมักจะมีนักการเมืองระดับประเทศเป็นหุ้นส่วนด้วย หรือที่เราเรียกว่า “หุ้นลม” ช่วงที่เศรษฐกิจไม่ดี ราคาสต็อคแพงๆ ก็มีมติ ครม. เข้ามาช่วยไม่ให้รัฐบาลคิดเงินค่าปรับให้แก่ผู้รับจ้าง แต่ไม่ว่าจะเป็นกรณีศึกษาใดก็ตามก็มีเรื่องเงินเข้ามาเกี่ยวข้องในวงจรของผู้ประกอบการทุกรายไม่ว่าเล็กหรือใหญ่ แต่งานอาคารข้าราชการชั้นผู้ใหญ่หรือนักการเมืองท้องถิ่น ไม่สามารถเรียกร้องเงินได้มากเท่าตนเอง แต่ก็ต้องมีให้อยู่แล้ว ไม่มากก็น้อยแล้วแต่ผู้ประกอบการกับหน่วยงานนั้นๆ ตกลงกันเอง

ณ ที่ทำการ อบต.มะม่วง ได้สำรวจความต้องการของประชาชนภายในหมู่บ้านปลากทรายพบว่า ประชาชนในหมู่บ้านต้องการให้ อบต.มะม่วง ก่อสร้างรั้วและเทلمانคอนกรีตภายใน ฌาปนสถาน เพราะฌาปนสถานของหมู่บ้านปลากทรายนั้นไม่มีรั้ว มีแต่เมรุตั้งอยู่กั๑ศาลา ฌอนกประสงค์เท่านั้น เวลาฌิงงานศพ ฝนตก พื้นก็จะแฉะ ทำให้ไม่สะดวกเวลาที่ทำพิธีการต่างๆ นายฌ อบต.มะม่วงก็ได้เสนอโครงการให้กับสภาในอบต.มะม่วง ปรากฏว่าสภาอนุ๑ัติให้มีโครงการ ก่อสร้างดังกล่าวได้ ฝ่ายช่างโยธา๑ก็ได้ไปทำการสำรวจและประมาณการราคาออกมา ทางเจ้าหน้าที่ วิจารณ์นโยบายและแผน๑ก็ได้แจ้งให้กับผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการภายในหมู่บ้านเพื่อทำเรื่อง เขียนโครงการเข้ามายัง อบต.มะม่วง เมื่อเขียนโครงการเข้ามาเป็นลายลักษณ์อักษรเรียบร้อยแล้ว ทางเจ้าหน้าที่พัสดุ๑ก็จัดเตรียมจัดทำประกาศสอบราคาจ้างเหมาก่อสร้างรั้วและเทلمانคอนกรีตเสริม เหล็ก เมื่อได้ผู้รับจ้างเรียบร้อยแล้ว ผู้รับจ้างต้องทำหนังสือแจ้งเข้าทำงานและเข้าปฏิบัติงานใน เสร็จทันตามระยะเวลาที่ทาง อบต.มะม่วงได้กำหนดไว้ให้ หากปฏิบัติงานเกินเวลาที่กำหนดจะต้อง ถูกปรับ ร้อยละ 0.10 ต่อวัน ในระหว่างการปฏิบัติงานไม่มีปัญหาอะไรเลย ทำงานสะดวก ชาวบ้าน สมาชิก อบต.ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือเป็นอย่างดี ตลอดจนเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องก็ให้ความ สะดวก รวดเร็วทุกคน จนทางผู้รับจ้างหรือผู้ประกอบการทำงานเสร็จสิ้น จนถึงเวลาส่งมอบงาน ตรวจรับการจ้าง ตลอดจนถึงการรับเช็คกับทาง อบต. นายฌ อบต.มะม่วงไม่ขอรับเงินใดๆ ทั้งสิ้น จากผู้รับจ้าง โดยบอกว่า “ผมไม่ขอรับเงินน้ำพักน้ำแรงของท่าน ผมมาทำงานผมมีเงินเดือนประจำ ใช้อยู่แล้ว ผมไม่จำเป็นต้องขอเงินจากคุณ”

จากกรณีศึกษาดังกล่าวจะเห็นได้ว่า กรณีศึกษาอื่นๆ นักการเมืองท้องถิ่น ข้าราชการ ประจำชั้นผู้ใหญ่จะเข้ามามีบทบาทในการทำงานของผู้ประกอบการทั้งสิ้น แต่นี้เป็นกรณีศึกษาแรก ที่นักการเมืองท้องถิ่นเข้ามาทำงานเพื่อประชาชนจริงๆ ให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการ กำหนดนโยบายโครงสร้างพื้นฐาน ไม่ได้กำหนดออกมาเพื่อแอบแฝงผลประโยชน์ของตนเองเป็น ส่วนใหญ่ ถ้าประเทศไทยมีผู้บริหารแบบนี้ก็จะพัฒนาประเทศไปได้เร็วขึ้น งานที่รัฐว่าจ้างก็จะ ได้ประสิทธิภาพของงานร้อยเปอร์เซ็นต์เต็ม ไม่ใช่เหมือนทุกวันนี้ที่ยังต้องกั๑ๆ กลางๆ ไม่ไหล ตามน้ำก็อยู่ไม่ได้ เงินทุกบาทที่เก็บภาษีจากประชาชน ประชาชนจะได้ใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่